

Riigikogu majanduskomisjon
Lossi plats 1A
15165 Tallinn

Meie 09.11.2017 nr 4/298

Ettepanekute edastamine alkoholiseaduse ja reklaamiseaduse muutmise eelnõu kohta

Lugupeetud Jaanus Marrandi

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) pöördub Teie poole seoses alkoholiseaduse ja reklaamiseaduse muutmise seaduse eelnõuga 381 SE I, mis on Riigikogus teise lugemise etapis.

Eelnõu on saanud huvigruppidele hulgaliselt tagasisidet, mille kohaselt eelnõu eesmärki mõistetakse ja seda üldjoontes toetatakse. Siiski on huvigrupid, sh Kaubanduskoda esitanud ka olulisi ettepanekuid eelnõu teksti muutmiseks, et hoida ära ettevõtetele põhjendamatute ja koormavate piirangute seadmine. Väärrib tunnustust, et mitme ettepanekuga on eelnõus muudatuste tegemisel arvestatud.

Sellele vaatamata soovib Kaubanduskoda juhtida veelkord tähelepanu eelnõu § 1 punktile 3, millega täiendatakse alkoholiseaduse paragrahvi 40 lõikega 1³:

„Alkoholise joogi väljapanek ei tohi olla märgatavalt nähtav väljastpoolt müügikohta. Kauplustes, mille müügisaali pindala on üle 450 m², ei tohi alkoholise joogi väljapanek olla nähtav ülejäänud müügisaalist.“

Sättest on välja jäetud algselt eelnõus sisaldunud nõue, et alkohol peab olema ülejäänud müügisaalist eraldatud läbipaistmatu seinaga. Kaubanduskoja hinnangul oli läbipaistmatu seina nõue põhjendamatult koormav ning tooks sellisena ettevõtjatele kaasa varguse riske ning kulutusi, mis võib väiksema asustusega piirkondades kauplustele tõsiseid majanduslikke raskusi tekitada. Samas märgime, et ka praegune sõnastus ei pruugi jätta ettevõtjale selle nõude täitmiseks palju muid lahendusi peale läbipaistmatute vaheseinte rajamise.

Eelnõu seletuskirjas on märgitud, et sätte rakendamisel on aktsepteeritavaks lahenduseks *„näiteks eraldi alkoholiosakond, mis on ülejäänud müügisaalist eraldatud nii, et alkoholsete jookide väljapanek ei ole müügisaalist nähtav; samuti on aktsepteeritav alkoholsete jookide müük näiteks läbipaistmatutest kappidest.“* See nõue on tõenäoliselt täidetav ikkagi eelkõige läbipaistmatute vaheseinte/kappide abil ja

seega ei ole säte vaatamata ümbersõnastamisele sisuliselt muutunud. Kindlasti ei võimalda see kauplustes rakendada Kaubanduskoja poolt juba eelnõu väljatöötamise faasis pakutud lahendust, mis seisneks alkoholi eraldamises ülejäänud müügisaalist vaheseinaga, mis ei pea tingimata olema läbipaistev. Meie hinnangul aitaks alkoholi eksponeeritust piirata ka lihtsalt muust kaubast eraldi asuva ja ilma läbipaistmatute piireteta alkoholiosakonna rajamine. Ka sellise variandi puhul oleks poe küllastajatel võimalik soovi korral vältida kokkupuudet alkoholsete jookide väljapanekuga ning selline lahendus aitaks vähendada ka spontaanseid oste.

Samal ajal ei pea kauplused hakkama tegema kulutusi alkoholiosakonnale täielikult läbipaistmatute seinte rajamiseks. Sõltuvalt poe suurusest ja ruumilahendusest võib see vajada erilahendusi, mis võivad kauplejatele tekitada märkimisväärset lisakulu. Põhjendamatult on eeldada, et eraldamiseks võiks sobida mistahes kättejuhtuvad vahendid, klaaside kiletamine, kergseinte ehitamine vms. Muudatuse kulude hindamisel ei saa võtta aluseks lahenduste maksumust, mis kaupluse sisustusse ei sobi või oleksid visuaalselt interjööri sobimatud.

Toome siinkohal ka mõned näited. Tallinnas asuva Stockmanni kaubamaja toidupoes ei müüda alkoholsete jooke, selleks on toiduosakonna vastas asuv eraldi alkoholsete jookide osakond koos eraldi kassaga. Kõikidel, kes tahavad alkoholsete jookide väljapanekut vältida, on võimalus seda teha. Vastas asuvast toidukaupade müügisaalist on teatud asukohtadest võimalik alkoholiosakonda siiski näha, samuti on alkoholiosakonna kaubad nähtavad ka väljastpoolt müügikohta ehk kõigile neile, kes ei külasta toidu- ega alkoholiosakonda, kuid kaubanduskeskust läbides kõnnivad kahe osakonna vahelt läbi. Eelnõu § 1 punktiga 3 kehtestatava sõnastuse korral tuleks ka selline täiesti eraldi asuv alkoholiosakond kinniseks ehitada, kuigi juba praeguse korralduse järgi on ta muudest kaupadest täielikult eraldatud ja toiduosakonna klientidele alkoholsete kaupadeid ei eksponeerita. Lisaks jääb selgusetuks, kuidas aitab eelnõu § 1 punktiga 3 lisatav sõnastus vältida olukorda, kus ühe müügipinna peal tegutsevad kõrvuti asuvate sissepääsudega eraldi toidukaupade pood ja alkoholsete jookide pood. Sellised kombinatsioonid on väga levinud näiteks Soomes ja ka Eestis on näiteid, kus toidupood ja alkoholipood asuvad kaubanduskeskuses või muus linnaruumis kõrvuti. Isegi läbipaistmatute seinte korral on igale toidupoe küllastajale selge, et kõrval asub alkoholipood. See ei erine olukorrast, kui kliendid näevad toidupoe sees eraldi alkoholsete kaupade ala, mille küllastamist neil on võimalik vältida.

Eelpool kirjeldatu alusel teeme ettepaneku:

- 1) **piirduda eelnõus üksnes nõudega, et alkohol peab olema paigutatud eraldi teistest kaupadest.** Vastav nõue lisandub alkoholiseadusesse eelnõu § 1 punkti 2 kohaselt;

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

- 2) **jätta eelnõu § 1 punktiga 3 alkoholiseadusesse lisatava sätte sõnastuseks: „Alkohoolse joogi väljapanek ei tohi olla märgatavalt nähtav väljastpoolt müügikohta.“** Vastavasisulise ettepaneku on Riigikogule esitanud ka Eesti Kaupmeeste Liit oma 27.03.2017 pöördumises.

Loodame, et Kaubanduskoja selgitusi ja ettepanekuid on võimalik eelnõu menetlemisel arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Kadi Laanemäe kadi.laanemae@koda.ee 604 0071